

mandskredse i Forbindelse med Forholdstalsvalg. Hvad det første angaar, henviste den højtærede Indenrigsminister til, at Venstre Gang paa Gang i 90'erne havde krævet 137 Kredse. Men den højtærede Minister maa jo erindre een Ting, nemlig at paa dette Tidspunkt var der ingen Mulighed for at faa gennemført en Grundlovsforandring. Venstre har da ikke i og for sig ønsket de mange Kredse, men Venstre har sagt som saa: Kan vi ikke faa gennemført en Grundlovsændring og derved faa Kredsenes Antal begrænset, vel, saa maa vi gennemføre Grundlovens Bud og tage en Kreds for omtrent hver 16,000 Indbyggere. Det var det, der gav sig Udtryk i 90'erne ved Forslaget om de 137 Kredse.

Jeg vil sige til den højtærede Indenrigsminister, der i Slutningen af sin Tale var inde paa mine Ytringer med Hensyn til at forelægge Vælgerne dette Spørgsmaal, at mine Udtalelser navnlig tog Sigte paa at lade Vælgerne komme til at dømme om, hvorvidt vi skulde have flere Folketingsmænd eller ej, eller om vi i hvert Fald skulde op paa saa stort et Antal som 140. Dette Spørgsmaal har da i hvert Fald ikke været forelagt Vælgerne ved det afvigte Valg, da det slet ikke var paa Tale; der var intet Forslag derom fremme den Gang. Jeg vil for øvrigt sige, at det Forslag, som nu foreligger om Forholdstalsvalg i Enkeltmandskredse med Suppleringsmandater o. s. v., var heller ikke paa det Tidspunkt udarbejdet. I Virkeligheden er det først nu, at vi Folketingsmænd er i Stand til at overskue det; men hvordan skulde Vælgerne kunne have gjort det ved Valget i Fjor, inden Forslaget var fremsat? Det kunde de slet ikke; det er først nu, at vi er i Stand til at overskue det hele, og først nu er vi ved at foretage en virkelig Realitetsbehandling af dette Spørgsmaal. De Behandlinger, vi har foretaget tidligere, har været af mere formel Art. Det var den Gang klart for alle, at først naar der var Udsigt til, at Grundloven blev ført i Havn, først naar der var sluttet en Overenskomst om den, saa det Spørgsmaal kunde klares, først da blev der Tale om en virkelig Realitetsbehandling med Hensyn til Valgkredsloven. Nu staar vi altsaa i denne Realitetsbehandling;

og saa synes jeg, man maa have Lov til, ja endogsaa have Pligt til at pege paa de Skavanker og Ulemper, som man mener følger med Lovforslaget. Den højtærede Minister sagde om min Tale, at den var voldsom. Jeg kan ikke anerkende det Udtryk; maaske var jeg lidt varm i min Tale, men det var, fordi det Spørgsmaal ligger mig stærkt paa Sinde; derfor var jeg varm, men ingenlunde voldsom i mine Udtryk. For øvrigt anerkender jeg den Maade, hvorpaa den højtærede Minister talte ogsaa overfor mig. Efter min Mening bør man her i Salen imødegaa hinanden med Grunde. Det, jeg gjorde, da jeg talte i Formiddags, var, at jeg angav Grunde for min Anskuelse. Kan man modbevise mig, overbevise mig, ja vel, saa kan jeg ogsaa gaa med til at tage et andet Standpunkt end det, jeg indtog i Formiddags; men endnu er jeg ikke blevet overbevist.

Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) sagde overfor min Betragtning om, at København fik for mange Repræsentanter og Provinsen for faa, at hvis man vilde give de Dele af Landet, hvor der er en tynd Befolkning, en stærkere Repræsentation, vilde det være at give de Dele af Landet privilegeret Valgret. Det kan jeg ikke anerkende, og det kan de i hvert Fald heller ikke anerkende, som har været med til at sætte ind i Grundlovsoverenskomsten, at der foruden at tages Hensyn til Indbyggerantallet ogsaa skal tages Hensyn til Vælgertallet og Befolkningstætheden. Det har det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds jo ikke været med til; men jeg forudsætter, at det ærede Medlem fra Skanderborg (R. Rasmussen) har været med dertil, og derfor gjorde det mig virkelig ondt — saa meget mere, som det ærede Medlem fra Skanderborg er min Rigsdagsmand —, at han sagde, at der gives intet bedre Udtryk for almindelig lige Valgret, end hvad der kan staa for Matematikkens Maalestok. Men hvis det ærede Medlem vil have det gennemført, bliver der jo ikke Spor af Hensyn taget til de tyndt befolkede Egne, saa hvis det ærede Medlem fra Skanderborg vil have det gennemført, synes jeg, at han samtidig maa ønske at faa det slettet, som